

Pobožne želje, to ni izvedljivo

— bo mogoče kdo rekel, ko bo to čital. Pa temu ni tako. Stvar je izvedljiva, samo prekomodni smo in premalo poguma imamo, da bi kaj napravili. Vse prepuščamo le božji volji in slučaju. Cvet naroda pa hira v tujini in za tuj dobiček. Naša delovna sila se troši po vsem svetu, doma pa otroci umirajo od lakote, jetike in radi drugih bolezni, ki so v zvezi s pomanjkanjem. Res, da se z navedenimi ukrepi ne bo vse rešilo. Toda zakaj bi ne storili, kar se storiti da! Veliko revščine in bede bo s tem odstranjeno, poleg tega se bo pa še pomnožilo naše narodno bogastvo, dvignila se bo narodna zavest in ljubezen do domovine.

Po Jugoslaviji

Srbski zemljoradniki so v precejšnji količini organizirani v Zemljoradniški (kmečki) stranki. Stranka je kulturnem (prosvetnem) oziru svobodomiselnost ter ne upošteva velikega pomena vere za kmeta in kmečki stan; kaj rada nastopa zoper cerkev in duhovništvo. Zadnji čas so se v tej stranki razvile tri skupine, ki vedno bolj silijo narazen. Prvo skupino vodi dr. Gabrilovič v zvezi z dr. Čubrilovičem, ki je kmetijski minister v sedanji vladi. Druga skupina je pod vodstvom Gjorgjeviča, kateri vodi srbsko združništvo ter je strokovnjak v gospodarskih vprašanjih. Tretja skupina, ki je po svojih načelih povsem levičarska, pa je pod vodstvom dr. Dragoljuba Jovanoviča. Ta poslednja skupina se je popolnoma osamosvojila ter hoče ustanoviti lastno kmečko stranko. Temu zgledu bo najbrž sledila tudi druga skupina. Tako bi prva skupina bila dovedena v prav težak položaj, ker bi prišla v križni ogenj obeh skupin, ki sta se, odnočno se bosta ločili od nje. S tem bo stranka zemljoradnikov izgubila na privlačnosti, udarnosti in veljavnosti v političnem življenju. Velika večina srbskih kmetov pripada JRZ, kjer jim podajajo bratske roke slovenski kmetje.

Srbska demokratska stranka je po smrti svojega dolgoletnega voditelja Ljubomira Davidoviča začela prehajati v krizo. Novoizvoljeni načelnik stranke Milan Grol nima tistega ugleda v stranki, ki ga je imel njegov prednik. Milan Grol in njemu sledeči del stranke so v opoziciji proti srbo-hrvatskemu sporazumu, sklenjenemu med Dragišo Cvetkovičem in dr. Mačkom. Del stranke pa odobrava ta sporazum ter dela Hrvatom bolj prijazno politiko. Zoper ta del stranke je načelstvo začelo postopati z izključevanjem iz stranke.

Ako se bo to postopanje nadaljevalo, bo ta del stranke, ki mu pripada tudi dr. Ribar, nekdanji predsednik Narodne skupščine, prisiljen ustanoviti lastno stranko.

Socialisti so začeli zadnji čas prav na široko odpirati usta, kakor sušična oseba, ki hoče v polnih požirkih vdihavati zrak, da bi si z njim osvežila oslabela pljuča. Njihova usta se odpirajo za to, da bruhajo iz sebe kar cele plohe kritiziranja, zabavljanja in hujskanja. Zelo pa se naši socialisti motijo, ako mislijo, da bodo na ta način zopet poživili svojo sušičasto stranko. Ta stranka je prav radi tega izgubila ves kredit med našim ljudstvom, ker je vsa njena politika bila samo širokoustno obsojanje in zabavljanje ter brezvestno rovarjenje in hujskanje. Sami pa ne znajo ničesar napraviti. Vse tiste naprave in ustanove, ki bi naj bile v korist delavcem in v obče delovnim slojem (gospodarske, strokovne, zavarovalne organizacije), so pod vodstvom socialistov propadale in propadajo vedno bolj. Socialistični voditelji so iz njih izžemali mastne plače, delovno ljudstvo pa je dobilo figo. Ljudem so se odprle oči in zato gredo mimo socialističnega zabavljanja in hujskanja s prezirljivim posmehom.

»Sokolski glasnik« je objavil naslednjo vest, ki jo prinašamo brez pripombe: »Skof dr. Srebrnič na otoku Krku je izjavil, da je tudi Tyrševo ideologijo treba smatrati kot komunistično ideologijo (miselnost).«

Delo za finančne predpogoje banovine Hrvatske

Finančna samostojnost je najvažnejši del politične in upravne samostojnosti. Brez denarja ne more živeti ne človek ne občina ne banovina. Zato se Hrvati sedaj z vsemi močmi potegujejo za finančne predpogoje obstoja in razvoja banovine Hrvatske. Gre za vprašanje, katere vrste davkov in dohodkov bo država odstopila banovini, da z njimi banovina neodvisno razpolaga, kar se tiče predpisa in pobiranja davkov in razpolaganja z donosom teh davkov in dajatev. Vprašanje je postalo pereče, ker s 1. aprilom stopi v veljavo novi državni proračun, ki mora upoštevati finančne potrebe Hrvatske. Novi proračun hrvatske banovine predvideva jako visoke vsote. Nekateri pravijo, da bo znašal dve milijardi dinarjev. Finančni minister dr. Šutej (sam Hrvat) pa je mnenja, da je ta vsota previsoka ter da prvi proračun hrvatske banovine ne bi smel presegati vsote poldruge milijarde dinarjev. Za kritje kakšne višje vsote se ne bi moglo najti kritje; da bi pa banovina Hrvatska najela kakšno večje posojilo, ne kaže, ker banovina ne more začeti svojega delovanja z najemanjem večjega posojila. S tem težkim in zapletenim vprašanjem se sedaj pečata dve komisiji, v to svrhu sestavljeni, ena v Zagrebu in ena v Beogradu. Vršijo se tudi v predsedstvu vlade v Beogradu številne konference ministrov o predmetu, kako uresničiti zahteve Hrvatov po finančni avtonomiji, ne da bi pri tem preveč trpela finančna moč države, ki ima v sedanjih težkih mednarodnih prilikah vedno več izdatkov. Morda se bo to vprašanje za zdaj zopet nekako provizorično rešilo s tem, da bo država zopet odstopila gotovo kvoto (procent) državnih dohodkov za vse tiste zadeve, ki jih Hrvatska samostojno upravlja. Hrvatje pri tem zahtevajo, da se mora ta odstotek povisati, ker je dosedanji (29%) mnogo premajhen.

Proti prehladu

lahko vzamete 1-2

ASPIRIN
tablete

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino-le „Bayer“-jev Aspirin.

Opf. reg. pat. 5. Br. 37682 od 22. XII. 1939.

»Vaši sovražniki so na Dunaju, moji v Parizu.« Princ Evgen Savojski je moral po nastopu cesarja Karla VI. s strani dunajskega dvora pretrpeti marsikakšno sovražnost. »Vaši sovražniki so na Dunaju, moji pa v Parizu.« je dejal francoski maršal Villars avstrijskemu vojskovodji, ko sta se sešla v Rastattu, da bi neodločeno špansko nasledstveno vojno po trinajstih letih končala z mirom.

Pameten vojskovodja. Kratko pred bitko pri Senti 1697 je prejel princ Evgen pismeno povelje dunajskega dvornega sveta, da se naj pod nobenim pogojem ne spušča v bitko. Princ je slutil, kakšna je vsebina, zato je pismo odprl šele tedaj, ko je sultana že natepel in

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetjskega življenja

»Ni vreden, da bi še bil tvoj sin!« je dodal oče. »Ker kdo je zakrivil klanje duhovnikov in drugih nedolžnih žrtev, pustošenje in rušenje cerkva, preganjanje krščanstva, odvzem zemlje, suženjstvo, v katerem živimo... O, zakaj mora ukrajinska zemlja nositi take izdajalce!«

»Oh, gorje!« je zaječala Karina. »Rodila sem človeka prokletstva. Kaj, če bo zaradi tega mene zadelo božje prokletstvo?«

»Nataša je vzdrhtela ob teh besedah. Stisnila se je k starki in rekla:

»Mati Karina, ne smete misliti na kaj takega! Vi vendar niste nič zakrivil!«

»O, Nataša!« je zaječala nesrečna mati. »Ne morem pregnati takih misli. Povsod me spremljajo kot kake pošasti in me preganjajo noč in dan.«

»Povsod najdemo žalostne sledove njegove strašne roke!« je bolesto dejal oče.

»Nataša,« se je oglasil Fedor, »ali misliš, da prva misel tvoje matere, ko je zvedela za očetovo smrt, ni bila: »Vse zlo je od Klavsa?« Vse ljudstvo je prepričano, da

so: Šubin, Karanzin, Askalov in drugi boljševiski priganjači samo Klavsovo orodje in da je on kriv vseh zločinov. Zaradi tega pa njega še bolj preklinjajo kot Šubina in ostale.«

»Moja mati še ne ve za to, kar se je zgodilo...« je odvrnila Nataša. »Tresem se ob misli, kaj bo, ko ji bom sporočila žalostno vest.«

»Nataša, jaz te bom spremljal,« se je ponudil Fedor. »In materi bom jaz vse povedal... O, zakaj je moral tvoj oče umreti! On se je hrabro boril v Denjikinovi vojski. Bil je eden onih zanesljivih ljudi, na katere bi se v primeru upora dalo računati.«

»Olgopor je bil ravno tak,« je pripomnila Nataša, »a Šubin je danes tudi njega ubil.«

»Kaj? Tudi Olgopor je mrtev?« je vzkliknil mladenič. »Ali je ta satanski Šubin res nenasiten? Kdaj bo udarila njegova ura?«

Prijel se je za čelo. Nekaj časa je razmišljal, potem je prijel Natašo za roko.

»Pojdi!« je rekel. »Čas vstaje je napočil. Dalje ne smemo odlašati. Dovolj je trpljenja in žrtev. Zločinci morajo dobiti zasluženo kazen!«

V naslednjem trenutku sta bila Nataša in Fedor že zunaj. Hitela sta preko dvorišča in zavila proti vasi.

Aleksej in Karina sta stala pri oknu in strmela za sinom in dekletom. Karina je dušila v sebi strah, ki se

Novice iz domačih krajev

Šestdesetletnica koroškega borea. V krogu svoje družine je obhajal 60 letnico rojstva prevaljski župan in banski svetovalec g. Jurij Kugovnik. Rodil se je 22. februarja 1880 v Pliberku na Koroškem. Izučil se je kovaštva ter se čez nekaj let preselil v Prevalje. Ker pa je v Prevaljah videl še precej nezorane ledine, je kmalu pričel delovati v vseh slovenskih katoliških društvih. Leta 1923. je bil izvoljen za poslanca v okrajih Prevalje-Laško in leta 1928. je postal oblastni poslanec in odbornik oblastnega odbora v Mariboru. Od leta 1929. do 1930. je bil predsednik cestnega odbora v Prevaljah in je bil pod tedanjim nasilnim režimom JNS leta 1933. odstavljen. Toda ko je prišla na oblast zopet dr. Koroščeva stranka, je postal leta 1935. član banovinskega sveta ter je bil leta 1936. izvoljen za župana občine Prevalje. G. Kugovniku vsi prav iz srca častitamo k jubileju z željo, da bi ga nam ljubi Bog ohranil še čilega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja!

Duhovniška vest. G. Franc Drevenšek, lanski novomašnik, ki je odslužil vojaški rok v Nišu, je bil nastavljen za kaplana v Stari trg pri Slovenjgradcu.

Smrt radi plina. V sobici za služkinje so našli v Mariboru v Vrtni ulici pri stavbeniku

Nassimbeniju mrtvo 22 letno Rozo Niklovo iz Selnice ob Muri. Dekle je pozabilo zvečer zapreti plin, s katerim se je v spanju zastrupilo in je bila vsaka pomoč zaman.

Pri prevažanju drv se smrtno poškodovao. Jožef Kos, livar na Muti, je peljal na sankah drva iz Zgornje na Spodnjo Muto. Radi olezenele ceste je zgubil oblast nad sankami in se je zaletel v železno obcestno ograjo. Dobil je tako hude notranje poškodbe, da jim je kmalu podlegel.

Nesreča radi eksplozije petrolejke. V kuhinji grada v Marenbergu je svetica slabo električna luč. Kuharica je prižgala petrolejko in dolivala v njo petrolej iz večje posode. Naenkrat je prišlo do eksplozije, ki je bila tako silovita, da je zračni pritisk dvignil zaklenjena kuhinjska vrata s tečajev in jih pognal 10 m daleč na sredino dvorišča. Popokale so vse šipe, nastal je celo ogenj, katerega so pa domači udušili. Kuharica Marija Brodnik je dobila pri nesreči hude opekline.

Za las ušel smrti. Na vrteče se transmisijsko kolo je hotel potegniti transmisijski jermen tovarniški delavec Avgust Ferk iz Mute.

Advokat dr. Slavko Janc

naznanja, da je otvoril v Ljutomeru svojo odvetniško pisarno. 332

Ravnal je pri tem delu tako neprevidno, da ga je zagrabila transmisija in ga je dvakrat zavrtela okrog ter ga pognala na drugi strani nepoškodovanega na tla. Kako je Bil Ferk v resni nevarnosti, dokazuje dejstvo, da mu je strgal zavrtljaj krog kolesa vso obleko, samo hlače so še ostale na njem.

Stroj za rez odrezal otroku roko. V Kočičah pri Ptujju je bil zaposlen mali posestnik Polajžer z napravljanjem rezi za živino. Pri stroju so mu pomagali tudi otroci. Petletni Ivan, najmlajši Polajžerjev sinko, je porinil roko v stroj, kojega nož mu je odrezal roko popolnoma proč. Fantka so prenesli takoj v ptujsko bolnišnico.

Nesreča radi prevrnjenega voza. Z opeko težko naloženi voz se je prevrnil in pokopal pod seboj 38 letnega posestnika Blaža Kostanjevca od Sv. Marka pod Ptujem. Prepeljali so reveža z zlomljenima nogama in s hudimi notranjimi poškodbami v ptujsko bolnišnico.

Avtomobil je podrl in hudo poškodovao pri Breznem 45 letnega mesarskega pomočnika Franca Sovreta iz Lesc pri Bledu, ki je iskal zaslužka.

Dve osebi podlegli v celjski bolnišnici poškodbam. Ana Reberšak, žena vojnega invalida iz okolice Vranskega, se je preveč približala zakurjeni peči in se ji je vnela obleka. 49 letna žena je dobila tako hude opekline, da je na njih umrla v celjski bolnišnici. — 56 letni dninar Albin Žažija iz Prevalj je prav tako podlegel v celjski bolnišnici zaradi zabadlja-

Bogdan Filoff, predsednik nove bolgarske vlade, ki je prišel na mesto Kjuseivanova

Zastopnik ameriškega predsednika pri Vatikanu M. Taylor, ki je že nastopil svoje mesto

Oliver Stanley, angleški vojni minister, v pogovoru z vojakom na zapadnem bojišču

Tako izgleda avstralski vojak, ki se na strani Angležev bori na zapadnem bojišču

je je pollašal. Vedela je, kaka odločnost se skriva v njenem sinu. Zavedala pa se je tudi, da se bo izpostavil veliki nevarnosti, če bo hotel izvesti svoj načrt.

Fedorov sklep je bil razumljiv. On je hotel popraviti, kar je njegov starejši brat zagrešil: boriti se je hotel za svobodo svoje domovine, ki jo je Klavs izdal in pomagal zaslužiti.

Mladenič je molče stopal ob Nataši. Vsega je prevzela želja po vstaji in je že koval načrte zanjo. Pred njegovimi dušnimi očmi so vstajale ovire, a on je z mladeniškim ognjem drugo za drugo odstranil in se zmagovito bližal cilju.

*

Kmetje iz vasi ukrajinske ravnice so se skrivaj že prej razgovarjali o tem, kako bi se rešili rdeče sužnosti. Fedor je bil eden izmed članov te zarote, zaupnik za Balto. Voditelji so se skrivaj shajali, sedaj v eni vasi, potem spet v drugi. Dogovorili so se, da čim se bo uprla ena vas, ji bodo takoj sledile tudi druge. Znak za vstajo bi bil požar žita. Če hočejo vstajo v tem letu izvesti, bodo morali hiteti, ker se bo začela mlačva in križi žita bodo naglo izginjali s polja.

Smrt Krilova in Olgopora je zadevo pospešila. Fedor je v ogorčenju nad nečloveškim zločinom sklenil, da bo vse tako uredil, da se bo vstaja začela že naslednje noči.

Zvečer bo poslal zanesljive može v sosedne vasi, ki bodo sporočili, da bodo naslednjo noč na baltskih njivah zagoreli križi žita. Ko bodo zagledali plamen, naj zažgo tudi na svojih njivah križe. Nato pa naj izkopljejo iz zemlje puške, ki so skrite od Denjikinovega poraza sem.

Fedorja je Krilova smrt tem bolj pretresla, ker je že dolgo ljubil Natašo. Tako je dekletova bol postala tudi njegova. Ker je vedel, kaka čustva je Nataša gojila do njegovega brata, je skrival svojo ljubezen. Upal pa je, da bo v deklici polagoma zamrla misel na Klavs in takrat ji bo lahko odkril svoja čustva.

Ko je sklenil, da bo naslednjega dne dal znak za vstajo, je za nekaj časa odtrgal misli od te resne zadeve. Prijel je Natašo za roko in mehko dejal:

»Nataša, bodi močna! Čeravno si izgubila očeta, ne boš ostala brez opore. Dokler bodo moje roke sposobne za delo, ne bo sile ne tebi, ne materi in bratu.«

»Fedor, ti si dober!« je odvrnila deklica in ga hvaležno pogledala. »Kaka sreča, da se bomo mogli zateči k vam v naši stiski! Tako ne bomo sami!«

»Ne, Nataša, ne boste sami! Vi in mi bomo eno. In vsa Balta bo z nami! Rekel sem ti, da bo smrt tvojega očeta znak za vstajo. Sklenil sem, da se ne bomo dalje obotavljali. Vem, da je nevarno, kar začnem. A prišel je čas, da nastopimo. Povej, ali prav ravnam?«

ga vrget še preko Beograda. Po tej sijajni zmagi, ki je Dunaj obvarovala tretjega obleganja po Turkih, so princa v cesarskem mestu sprejeli z nepopisnim navdušenjem, na dvoru pa precej nemilostno. Namesto vsake druge prošnje za oprostitve je vojskovodja položil samo pečat turške države cesarju Leopoldu pred noge in cesar mu je nato odpustil ter ga obsul s častmi.

Poskusi s številko devet. Mnogi ljudje smatrajo devetico za srečno številko. To število pa ima še nekatere druge posebnosti, ki se nam razodenejo pri računanju. Če devetico pomnožimo, bomo ugotovili, da je prečna vsota števil, ki jih dobimo enaka 9. Tako nam da 5 × 9 število 45, 4 in 5